Гарфанг

Вони повертаються

Роман

Київ
2019

УДК 821.161
Г216

Гарфанг

Г216 Вони повертаються : роман. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. – 280 с.

ISBN 978-617-7748-52-5

Троє людей у просторі великого міста переживають кожен свою трагедію – на тлі загальних невирішених проблем України недалекого майбутнього – тоталітарної, ісламізованої, з практично знищеною природою. Кожен з них приймає власні рішення, які в результаті приводять їх до Чорнобиля, що досі лишається забороненою зоною. Вони отримують вибір - продовжувати власні ігри чи позмагатися зі страхами й зробити дещо, що зробить їх злочинцями в очах суспільства. Та від цього вибору, нав'язаного богами, залежить доля самих богів…

УДК 821.161

ISBN 978-617-7748-52-5

© Гарфанг, 2019
© Видавництво Ліра-К, 2019

Вхід до гроту відкрився очам несподівано. Ще мить тому то була просто кам'яна скеля, поросла якоюсь плетючою зеленню, а тепер за зеленою завісою стебел, що зміями звивалися над невеликими виступами сірого каменю, виднілася темна діра доволі широкого проходу. Широкого настільки, що туди просто можна було увійти, не доторкаючись до незнайомих в'юнких рослин (а доторкатися до них чомусь зовсім не хотілося).

Вона не встигла ще подумати, чи варто все-таки заходити досередини, як ноги вже самі понесли уперед. А те, що відкрилося далі, змусило зупинитися.

Вони стояли непорушно, злегка схилившись одне до одного – високий стрункий юнак і трохи менша на зріст русоволоса дівчина у якихось незнайомого покрою одежах із тонкого світлого полотна. Тільки придивившись пильніше, ставало зрозумілим, що двоє у печері – не люди, а майстерно зроблені статуї у людський зріст.

Ще однією несподіванкою була дивна схожість облич молодої пари – ніби то було одне обличчя, тільки забаганкою невідомого майстра трохи змінене на чоловіче й жіноче. З чого їх було зроблено, відразу не зрозумієш, але майстерно виготовлені обличчя видавалися неправдоподібно живими. Ніби ще один подих, ще один удар серця – і дивна пара поворухнеться і скаже щось.

Проте статуї мовчали, і, пересиливши деякий острах, вона наважилася підійти ближче.

Біля підніжжя статуй розміщувався невеликий олтар з якимось посудом і квітами, що давно зів'яли й перетворилися на силуети з пороху. А відчуття того, що це місце – якесь незрозуміле святилище, ставало щомиті виразнішим, викликаючи суперечливі бажання – від бажання вклонитися невідомим божествам (чомусь вона геть не сумнівалася, що саме божествам), до бажання панічно втекти звідси знову під промені яскравого сонця, що скупо пробивалися з-за її спини до напівтемряви неглибокої печери. Хтозна, скільки б вона ще стояла тут у нерішучості, якби на статуї не лягла ще одна тінь. Рвучко озирнувшись, вона побачила у себе за спиною незнайомця.

Чоловік, що стояв за кілька кроків від неї, скидався на якогось мандрівника; світле, трохи неохайне волосся пасмами спадало на високий лоб, а погляд пронизливих очей був прикутий до статуй.

На подив для самої себе, вона анітрохи не злякалася і мовчки чекала, поки незнайомець підійде ближче.

– Як довго я шукав це місце, – сказав він чи то до неї, чи то до самого себе.

– Хто вони? – запитала вона про те, що цікавило зараз її найбільше, не сумніваючись, що незнайомець має відповіді.

– Тарх і Тара. Боги цієї землі.

– Боги? А хіба бог – не один?

– Навіть боги не люблять самотності, – посміхнувся незнайомець.

– Гаїно! – розпачливий голос розітнув прохолодну тишу печери і змусив її здригнутися.

– Гаїно, допоможи мені! – повторилося знову. Голос – зовсім юний голос лився десь згори, заповнюючи собою увесь простір. І такою ж стрімкою хвилею страх заповнював усе її тіло, роблячи його неповоротким і важким. Вона повернулася, щоб тікати, але ноги наче поприростали до кам'яних плит…

– Допоможи мені!

Жінка здригнулася – і прокинулася. Рвучко підхопилася на постелі, намацуючи у темряві екранчик будильника. Годинник незворушно показував першу ночі.

Який дивний сон! Проте рештки його швидко вивітрювалися із пам'яті, лишаючи по собі лише тривожний спогад. Щось було з ним не так, із цим сном, проте – що саме, Гаяне поки що не розуміла.

Вона зітхнула, залишила марні старання таки вберегти собі в пам'яті від нічної сно-мандрівки хоч щось, і відкрила очі.

Крізь відкрите вікно вливалася нічна прохолода свіжість й поблискували цятки далеких зірок. Хоча б уночі ще тримається прохолода. Та ще кілька годин, і сонце знову встане й покаже свій крутий норов, щедро стискаючи в гарячих обіймах стомлену спекою землю. Нічого не поробиш – розпал літа завжди був спекотним. Проте останні кілька років сонце не на жарт розбушувалося – температура підіймалася до сорока за Цельсієм і відступала часто тільки тоді, коли рятувати урожаї було уже запізно: овочі просто варилися на грядках.

Сон, сполоханий незрозумілим видінням, більше не хотів приходити, тож лишалося хіба що лежати в постелі, даючи волю думкам. І думки знову повернулися на своє звичне коло, витаючи довкола врожаю. Щоправда, їх урожаям підступи сонця не надто загрожували – багатоярусні теплиці із клімат-контролем, що довгими рядами розташовувалися відразу за будинком, мали захист не лише від холоду, а й від спеки також: коли прозора поверхня стін та стелі починала надто нагріватися, вмикалася захисна функція й подача прохолодного повітря. Так що чудові рожеві й червоні томати були у безпеці. А от її особисті грядки, що розміщалися між двома останніми теплицями, безнадійно вигоріли, на радість Неріне, яка ніколи не впускала можливості підняти на сміх її старання. Ну, справді, навіщо намагатися вирощувати щось старим дідівським способом, та ще й з «доморощеного» насіння? Адже всі знають, насіння потрібно купувати у насіннєвих корпорацій, тому що інше просто не проростає! (А у неї – проростало. Хай одне зерня із кількох десятків, але – проростало! Тільки от зазвичай безнадійно гинуло від пекельних променів…) Інші жінки, як і Неріне, не розуміли цих її дивацтв і раніше часто потішалися, поки нарешті не звикли і просто перестали звертати увагу….

– Гаяне! – почулося знизу, і від несподіванки жінка ледь не підскочила. Цього разу, на відміну від нічних марень, голос був таки справжнім. І належав Джамілі.

– Софія! Міра! – наполегливо лунало знизу, і на першому поверсі увімкнулося світло.

– Спускайтеся всі сюди, негайно!

Наполохана, Гаяне підхопилася й накинула на плечі халат. Із сусідніх кімнат теж долинали звуки й поспішні кроки – інші жінки теж прокинулися й поспішали вниз. Адже даремне о першій годині ночі старша з дружин Джаміля не буде скликати їх усіх!

– Що сталося?

Дві інші жінки, чиї кімнати теж були на другому поверсі, вже спускалися вниз сходами, де вже стояла розтріпана й люта Джаміля,

теж у широкополому турецькому халаті поверх нічної сорочки. Найстарша з усіх мешканок другого гарему, Джаміля мала сорок років і втомлене, з плавними рисами обличчя, на якому часто трималася міна роздратування. Проте цього разу вираз цей був геть іншим – злість і страх викарбувалися на ньому, зробивши глибшими тоненькі зморшки біля тонких вуст.

Ще троє дівчат, протираючи очі й так само нічого не розуміючи, вже стояли внизу.

– Джаміля, що сталося?
– Навіщо ти нас збудила?
– Ідіть сюди! Я навмисне не прибирала, щоб усім показати.

Нічого не пояснюючи, старша з дружин важкою ходою попрямувала до дверей чорного ходу. Інші, перезираючись, покірно рушили слідом.

Стурбована Гаяне зі всіма попрямувала до вказаного місця – і зупинилася, вражена, коли Джаміля широко розкрила двері й відступила на крок, аби усі добре бачили.

На порозі лежали квіти – вісім чорних квіток, зібраних у безладний букет і перев'язаних червоною стрічкою. Мабуть, квіти ці зрізані були нещодавно, тому що вони ще не розгубили свого аромату – насичено-гіркого, схожого на полиновий.

– О Аллах!
– Знову ці квіти…
– Хто їх приносить…
– Я хочу знати, хто з вас має до цього стосунок! – грізно вирячивши очі, прошипіла Джаміля, і всі інші голоси вмить стихли.
– Я чекаю! – не вгавала старша дружина, по черзі важким поглядом зупиняючись на кожній з дівчат. І лише дві з них не відвели очей, витримуючи цей погляд – Гаяне і Неріне. Решта просто відвернулися, похмурніючи.
– Джаміля… Що за виставу ти влаштувала? – й собі сердито огризнулася Наріне. – До чого тут ми? Ми усі спали, так само, як і ти.
– Якщо я дізнаюся, хто це робить, – не вгавала Джаміля, стискаючи судомно руки, – відірву голову й кину собакам!

– У нас собаки – роботи… – неголосно відповіла Гаяне, роздивляючись дивні квіти. Аби зараз поряд не стояло стільки наляканих жінок, вона узяла б букета до рук, аби краще його роздивитися. Не кожен день побачиш квіти, та ще й такі незвичайні! Проте, якщо вона це зробить, ще накличе на себе марні підозри… Хто й справді міг їх сюди принести? І головне – навіщо? Та не менш важливе питання – за які такі гроші? Адже квіти не ростуть просто так, де їм захочеться. А купити такий букет вартуватиме суми, якої напевно що немає у жодної з них…

– Що? – Джаміля тільки тепер почула чийсь голос, окрім роздратованого власного.

– Собаки – роботи, – повторила Гаяне.

– Тоді віддам її дурну голову роботам, хай гризуть вони! – не вгавала старша з дружин. – Чи ти думаєш, це міг зробити хтось чужий?

– Джаміля, ми – за двадцять кілометрів від міста. Усюди огорожа, а на воротах – автоматична охорона. Харчі й покупки замовляєш ти. І на цьому тижні їх взагалі не завозили. То як квіти могли б потрапити сюди? І кого такого чужого наша охорона пропустить? Здається, це нереально.

– Нічого не розумію, – розвела руками Джаміля. Уся її недавня лють кудись поділася, і тепер жінкою володів тихий розпач. – Це вже вчетверте нам лишають на порозі такий «подарунок». Якщо це знову повториться, доведеться викликати поліцію. І… повідомити Халібові.

Повисло напружене мовчання. Кожна з них чудово розуміла, у що може вилитися подібна пригода. Особливо зараз, напередодні свята, якого кожна чекала з нетерпінням.

Більше Джаміля не сказала нічого. Вона повернулася до будинку й вийшла звідти з ганчіркою й запальничкою. Не торкаючись руками, обгорнула шматиною нещасні квіти, кинула їх на землю тут же, за два кроки від ганку, й підпалила. Синтетична ганчірка весело спалахнула, обгортаючи квіти пекельним саваном.

– Може, хтось нас прокляв? – неголосно сказала Міра – невисока хвороблива жіночка з блідим круглим обличчям. Навіть говорила вона завжди тихо, ніби і на це не мала достатньо сил.

– Навіщо? Ми й так прокляті, – похмуро відказала Софія, спостерігаючи за полум'ям, що вже достатньо розгорілося і тепер облизувало стебла. Квіти корчилися у вогні, згораючи живцем за незрозумілу провину.

Гаяне уважно подивилася на неї. Софія була наймолодша з дружин, і теперішнє заслання справді було для неї прокляттям – жінка відчайдушно тужила за колишніми розкошами і своїм колишнім життям поруч із чоловіком. Хоча, як і всі інші, ясно розуміла, що вороття назад нічому не буде.

«Цікаво, коли вона востаннє сміялася?» – подумала раптом Гаяне, тайкома позираючи на сумне і гарне обличчя цієї ще зовсім молодої жінки. І дійшла до думки, що не може згадати, чи було таке взагалі. Софія з'явилася у них позаминулим літом. Але за усі ці два роки так і не знайшла собі жодної подруги, тримаючись окремо від решти. Та саме останнім часом усе виразніше можна було прочитати ознаки глибокої депресії у всій поведінці Софії...

Гарем ожив і загудів, немов невеличкий вулик. У їх тихому прихистку, схожому на монастир, будь-які події, що заслуговували на увагу, траплялися нечасто. А ще один чорний букет за останній тиждень – це дійсно була Подія, й усі жінки поспішали схвильовано висували свої версії, наперебій гадаючи, хто і для чого б це міг зробити..

Проте для Гаяне слухати безладні розмови було не цікаво – здається, ніхто з них все одно не знав, що відбувалося насправді. Тож, не стаючи ні з ким на розмову, вона тихо повернулася до своєї кімнати. Можливо, ще вдасться заснути…

***

– Ні, це неможливо! Тільки очі прикрила, як зову ця маячня! Хоч взагалі не лягай спати!

Бурмочучи собі під ніс, Марта сіла на постелі.

Спати більше абсолютно не хотілося – думка про те, що, можливо, доведеться переживати клятий сон знову, робила постіль відразливою. Холодна липка павутина кошмару ніяк не хотіла відпускати її свідомості. І хоча події пережитого уві сні стрімко танули, по них

лишалася якась безнадійна впевненість, що бачить цей сон вона далеко не вперше. І, що ще гірше – мабуть, не в останнє…

– Так недалеко і до «зелених чоловічків» дожитися! Ще трохи, і мені доведеться почати вірити в усіляких духів та нечисту і чисту силу разом з харе-крішною, що насилають на ні в чому не повинних людей усіляку заразу у вигляді нікчемних, паскудних снів!

Марта, крекчучи, піднялася з ліжка на важкі ноги і, нацупивши а плечі свій улюблений халат, вирішила вийти подихати повітрям на балкон.

Тихо, аби не побудити інших мешканців квартири, вона босоніж пройшла до балкону і закрила за собою легенькі двері.

– Подихати одна вийшла… Забула, стара дурепо, що повітря треба було прихопити з собою… В пакетику, – пробурмотала Марта, майже з відразою поглядаючи вниз на вогні міста.

А місто сяяло блакитним та зеленим м'яким полум'ям – віднедавна міська влада вирішила, що зелений колір більш позитивно впливає на психіку мешканців, і тому повсюдно блакитні сонячні світильники стали замінювати на зелені. Кілька хвилин Марта спостерігала нічне місто із сумішшю захоплення і досади, мовби не могла вирішити, чого ж все-таки більше у її ставленні до нього. Вона любила нічні вогні, і висоту, з якої можна було ними милуватися, але вічний, нестихаючий шум мегаполіса відверто ненавиділа.

– Аякже, про людей вони турбуються, що дах у них поїде, зелененьким світять, – закивала головою Марта, не спускаючи очей із зеленого сяйва. – Ніяка ж сволота не зізнається, що зеленіти, окрім цих ламп, скоро взагалі буде нічому – у всьому місті дерева перерахувати можна, мов мої власні зуби у мене в роті…

Марта хмикнула і дістала з кишені халата пачку цигарок.

Можливо, за інших умов вона давно б відмовилася від поганої звички. Проте тепер, коли з її Приватної Території лишилися хіба що дрібні уламки у вигляді небагатьох власних речей, цигарки стали ще однією ниточкою, що дарували ілюзію – хоч на мить відчути присмак колишнього життя. Чи просто – життя.. А берегти здоров'я – про це вже говорити пізно у її нинішньому стані.